

tega Afričana, ki je bil najprej retor, nato postal kristjan, pisatelj, škof in mučenec. Ob prebiranju pisem občudujemo njegovo trdnost v veri, krotkost, zmernost in gorečnost, prilagodljivost, obenem pa nepopustljivost v načelnih vprašanjih. Vso njegovo osebnost kaže knjižica »O padlih«.

V skrbno, pregledno sestavljenem uvodu (str. 1—42) nam g. pisatelj pojasnjuje troje: duhovni lik Ciprianov, njegovo razsežno korespondenco — njegova pisma je brala skoraj vsa Cerkev —, razmere v cerkvi in rimski državi tiste dobe. V sredi tretjega stoletja po Kr. so od vseh strani pritiskali sovražniki na državo: najprej že kužne bolezni, obenem pa Germani od severa, Perzi od vzhoda, berberski rodovi so vdrli v Numidijo; v notranjosti pa je divjal pohlep po cesarskem prestolu. Krivi so bili vseh nesreč seveda kristjani. Nekako štirideset let so bili imeli mir, a l. 250. se je pričelo novo preganjanje. V miru so se bili mnogi kristjani pomehkužili. Sv. C. o tem toži: »Vsi so na moč množili imetje... V duhovnih opravilih ni bilo več vdane pobožnosti, v službah ne polne zvestobe, v dejanjih ne usmiljenja, v življenju ne strogosti. Moški so negovali brado, ženske lepoticile obraz, pačile oči, lažnivo barvale lase... Predstojnike so z naduto ošabnostjo prezirali, s strupenim jezikom se med seboj preklinjali, z zakrknjenim sovraštvom živeli v neslogi.« (Knjižice »O padlih«, pogl. 6., cit. str. 191.) Peganjanje je po božji previdnosti — to je stalno mnenje Ciprianovo — Cerkev očistilo, utrdilo. V tistih hudih letih (250—258) je bil sv. Ciprian v Afriki vsem kristjanom, škofom in vernikom, glavna opora. Kakor je pred 1700 leti v latinskem, nam govori danes v našem slovenskem jeziku sv. Ciprian o veselju in žalosti Cerkve.

J. Kraljič

F. S. Finžgar, **Sedem postnih slik**. Založila Mohorjeva družba kot 2. zvezek knjižne zbirke: *Studenci žive vode*. Pa niso same slike, kakor bi hotel naslov; pravi in dovršeni govori so. Brez strahu govornik sega v sodobno družabno življenje. Družba je bolna, ker jo razjedajo uživanjaželnost, strahopetnost, dvom, neznačajnost, kvarni vplivi mase, napuh, naveličanost življenja. Sonca nadnarave ne čuti, rešilnih zvezd ne vidi, ker ne pozna Kristusa, ki je Pot, Resnica in Življenje. Edinole evangelij more razložiti, pa tudi olajšati sedanjo bedo in stisko. Zunanje okoliščine so se pač v stoletjih spremenile, človeška narava s svojimi dobrimi in slabimi lastnostmi se ne izpremeni. Tudi božja beseda je ostala ista in božja ljubezen se ni zmanjšala. Socialnih cerkvenih govorov nimamo mnogo! Pisatelj je kot izkušen dušni pastir z izbrano in kleno besedo obdelal kočljivo snov. Socialni delavec, literat in duhovnik — zlasti v mestih in v delavskih naseljih, bo s pridom rabil omenjeno delo. Najboljše priporočilo pa je že pisateljevo ime.

J. Kraljič.

Jos. Lavtižar: **Šentjoški gospod Šimen in njegovi sodobniki**. Zgodovinska povest iz 18. stoletja. 1938. Samozaložba (Ráteče-Planica).

Mnogo nas hodi k Sv. Joštu nad Kranjem. Prelep izlet! Ali pa kaj vemo o preteklosti te izletne točke? Koliko življenja in mrgolenja je bilo tu že samo v letih 1751 in 1752, ko je tedanji vodja te božje poti Šimen Vachavnik, »šentjoški gospod«, roj. 1691, u. 1765 pri Sv. Joštu, postavil »svete

stopnice« (»štence«)! Bil je čudovit mož. Kot kaplan v Kranjski gori (1718 nsl.), v Sori, župnik v Preddvoru (1738—41) je učil mladino brati in pisati; pri Sv. Joštu (1741—65) pa je dvignil božjo pot na vrhunec. Da je dobil dovoljenje za sv. stopnice, je potoval dvakrat v Rim — peš!

Knjižica (122 str.) se res bere kot »povest«: šele proti koncu zvemo za življenjsko skrivnost g. Šimna: načrt sv. stopnic. Kakor knjigi o Trubarju in Hrenu tako tudi le-ta v vsem kaže prijetni Lavtižarjev slog: kakor v kaki galeriji slik smo — okrog glavnega junaka je nanizanih kar brez števila kratkih monografij o cerkvah, krajih, sodobnikih (P. P. Glavar, Pa-glavec, Basar, Benedikt XIV. itd.), vse pa povezano s prijetnim dialogom in življenjsko modrostjo avtorjevo. J. Dbv.

Knjižnica Mladinske Matice za l. 1937.

Josip Ribičič, *Nana, mala opica*. Knjiga za najmlajše — za cici-bančke. Ribičič je znan mladinski pisatelj. Tudi to delce je okusno ne le po lepem tisku, po zabavnih Omahnovih ilustracijah, ampak tudi po obdelavi. Bere se prijetno, mladina ga prebira z zanimanjem. Vse dogodivščine po-redne opice Nane, ki se je vsega mogočega naučila v cirkusu, kjer je bila ujeta in jo oče težko pričakuje, veselo svidenje, klatenje po gozdu, zopetno ujetništvo in srečni konec. Vse to je podano na lahek, mladini razumljiv način. Vendar pa to delo ne dosega njegovega izbornega Miškolina, na-pisanega pred leti. T. Čokan

Davorin Ravljen, *Šimej iz Roža*. Knjiga iz krajev, za katere se bolj in bolj bojimo. Knjiga, ki naj vzbudi v mladini ljubezen do rodne grude, do onih, ki niso z nami, čeprav so naši. Ni knjiga sicer dovršeno delo, a biti moramo v teh dneh, ko slovenski sinovi pljujejo na naše svete stvari, ko nam od zunaj grozi povečana nevarnost, veseli vsakega, še tako skromnega dela, ki poskuša pokazati naše lepote in vzbuditi ljubezen do naroda, do jezika, ki nam poje med Sočo, Dravo in Sotlo. Ta knjiga skuša vzbuditi v mladini to ljubezen s tem, da riše boje Korošcev za svojo bitnost, in to ji daje pravico, da je izšla, in priporočilo, da se razširi med mladino. Knjigo krase okusne Gasparijeve ilustracije, izdelane popolnoma v njegovem slogu.

Tone Čokan

ZAPISKI

Iz kronike DS-a. Prihodnja — 7. št. — izide dne 15. sept., ne v juliju; urednik je bil prezrl dosedanji običaj.

Zadovoljstvo, da je DS po enem letu oživel, sta izrazila lista »Mladi borci« (22. in 29. aprila) in »Straža v viharju« (5. maja). — Piščo o 5. št. DS-a je v »Slovincu« F. J. izrazil željo, naj bi se vsi dosedanji sotrudniki DS-a spet v edinosti zbrali okrog tega ognjišča. T. č. urednik je hvaležen za to besedo; saj tudi on sam prav vsak dan prosi Boga, da bi se to zgodilo.